

**NA KOŁOKWIUM Z PRAWA ADMINISTRACYJNEGO, POSTĘPOWANIA
ADMINISTRACYJNEGO, POSTĘPOWANIA SĄDOWOADMINISTRACYJNEGO, PRAWA
FINANSOWEGO I PODATKOWEGO
DLA APLIKANTÓW III ROKU APLIKACJI RADCOWSKIEJ – 19 LISTOPADA 2021 ROKU**

- A. Podstawową kwestią występującą w stanie faktycznym i prawnym określonym w kazusie była ocena prawidłowości zastosowania przez Wojewodę Łódzkiego art. 138 § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku – Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jednolity Dz. U. z 2021 roku poz. 735 z późniejszymi zmianami) w odniesieniu do decyzji Prezydenta Miasta Łodzi, którą to orzeczono na podstawie art. 136 ust. 1 i ust. 3, art. 137 art. 139, art. 142 ust. 1, art. 216 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity Dz. U. z 2021 roku poz. 1899 z późniejszymi zmianami) o zwrocie wywłaszczonej nieruchomości, o ustaleniu terminu zwrotu wywłaszczonej nieruchomości, o umorzeniu postępowania w sprawie zwrotu odszkodowania jako bezprzedmiotowego i o umorzeniu postępowania w sprawie ustalenia odszkodowania za bezumowne korzystanie z wywłaszczonej nieruchomości jako bezprzedmiotowego w sytuacji, gdy:
- 1) spadkobiercy (spadkobierca) wystąpili z żądaniem zwrotu wywłaszczonej nieruchomości, która to nie podlegała zwrotowi, bowiem wywłaszczono posiadanie, a nie zaś prawo własności, co powodowało, że postępowanie administracyjne winno być umorzone jako bezprzedmiotowe, niezależnie czy to przez Prezydenta Miasta Łodzi czy też przez innego starostę wykonującego zadania z zakresu administracji rządowej, co pozostaje w zgodzie z utrwalonym orzecznictwem sądów administracyjnych, czego przykładem jest wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Rzeszowie z dnia 15 lipca 2021 roku, sygn. II SA/Rz 861/21,
  - 2) Wojewoda Łódzki był związany granicami odwołania, bowiem Gmina Miejska Łódź zaskarżyła jedynie pkt 1 i pkt 2 decyzji Prezydenta Miasta Łodzi, a pozostałe punkty decyzji mogły samodzielnie (odrębnie) występować w obrocie prawnym, a zatem działanie Wojewody Łódzkiego w zakresie pkt. 3 i pkt. 4 decyzji Prezydenta Miasta Łodzi było działaniem z urzędu, co rażąco narusza prawo,
  - 3) nie było podstaw do uchylenia decyzji w całości, niezależnie od zagadnienia określonego w pkt. 2 i przekazania sprawy Prezydentowi Miasta Łodzi, gdyż dotychczas zebrany materiał dowodowy dawał skuteczne podstawy do wydania rozstrzygnięcia reformatoryjnego, a ewentualne braki w materiale dowodowym winny być usunięte w postępowaniu odwoławczym,
  - 4) Prezydent Miasta Łodzi jako organ administracji, jako starosta wykonujący zadania z zakresu administracji rządowej, podlegał w tym przypadku wyłączeniu wobec faktu, że przedmiotem żądania była nieruchomość stanowiąca własność Gminy Miejskiej Łódź, a decyzja merytoryczna zapadła po nowelizacji ustawy o gospodarce nieruchomościami dokonanej ustawą z dnia 24 sierpnia 2007 roku o zmianie ustawy

o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. poz. 1218) i tym samym nadaniu art. 142 u.g.n. aktualnego jego brzmienia, vide: wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Opolu z dnia 5 marca 2019 roku, sygn. II SA/Op 536/18, a związanie wyrokiem sądu administracyjnego w tym przypadku nie miało miejsca,

B. Sposoby rozstrzygnięcia:

Należało w imieniu Gminy Miejskiej Łódź wnieść sprzeciw od decyzji Wojewody Łódzkiego do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi.

Sprzeciw winien zawierać następujące zarzuty:

a. naruszenie prawa procesowego to jest:

art. 138 § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jednolity Dz. U. z 2021 roku poz. 735 z późniejszymi zmianami) przez niewłaściwe zastosowanie (błędne, wadliwe), bowiem nie było podstaw do uchylenia decyzji Prezydenta Miasta Łodzi w całości i przekazania sprawy temu organowi celem ponownego rozpatrzenia, gdyż przesłanki warunkujące zastosowanie tej normy nie były spełnione, materiał dowodowy był pełny i nie zachodziła konieczność prowadzenia postępowania w znacznym zakresie, a ewentualne uchybienia mogły być konwalidowane w toku postępowania odwoławczego,

w połączeniu z

art. 7, art. 77 § 1, art. 80 k.p.a. przez niewłaściwe (błędne, wadliwe) zastosowanie, gdyż nie zachodzi konieczność uzupełniania materiału dowodowego, a jedynie należy dokonać jego pełnej oceny,

art. 8 k.p.a. przez niewłaściwe zastosowanie (błędne, wadliwe), bowiem nie miało miejsca naruszenie zasady określonej w tej normie w jakiegokolwiek postaci,

art. 16 k.p.a. przez rażące naruszenie tej normy, bowiem w wyniku rozpatrzenia odwołania uchylono decyzję Prezydenta Miasta Łodzi w zakresie pkt. 3 i pkt. 4, które to nie były objęte odwołaniem i wobec faktu, że inne strony postępowania nie wniosły odwołania w tym zakresie decyzja stała się decyzją ostateczną,

art. 127 § 1 k.p.a. przez niewłaściwe (błędne, wadliwe) zastosowanie, bowiem organ II instancji jest związany granicami odwołania w sytuacji, gdy poszczególne części decyzji mogą samodzielnie, odrębnie występować w obrocie prawnym, a taka sytuacja ma miejsce w tym przypadku, a zatem wykroczone poza granice odwołania i w zakresie pkt. 3 i pkt. 4 decyzji Prezydenta Miasta Łodzi orzeczono z urzędu,

art. 136 k.p.a. przez niewłaściwe (błędne, wadliwe) zastosowanie, bowiem wskazane w uzasadnieniu decyzji kasatoryjnej (kasacyjnej) uchybienia mogły zostać usunięte w toku postępowania odwoławczego albo przez Wojewodę Łódzkiego albo przez Prezydenta Miasta Łodzi działającego na zlecenie organu II instancji,

art. 105 k.p.a. przez wadliwe przyjęcie, że nie zachodzą przesłanki do umorzenia postępowania jako bezprzedmiotowego,

- b. naruszenie prawa materialnego, **niezależnie od brzmienia** art. 64e i art. 151a § 1 p.p.s.a. to jest:

art. 136 ust. 1 i ust. 3 w związku z art. 4 pkt 4 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity Dz. U. z 2021 roku poz. 1899 z późniejszymi zmianami) przez niewłaściwe zastosowanie (lub wadliwą wykładnię, ewentualnie), bowiem norma ta nie powinna mieć zastosowanie w tym stanie faktycznym i prawnym, gdyż instytucja zwrotu wywłaszczonej nieruchomości nie dotyczy wywłaszczonego posiada, a postępowanie winno być na podstawie art. 105 k.p.a. umorzone jako bezprzedmiotowe,

art. 136 ust. 7 u.g.n. przez błędną wykładnię polegającą na przyjęciu, że wywłaszczona nieruchomość podlega zwrotowi w sytuacji, gdy, niezależnie od przyczyn określonych w art. 136 ust. 1 i ust. 3 u.g.n., uprawnienie wygasło,

art. 136 ust. 1 i ust. 3 w związku z art. 137 u.g.n. przez wadliwą wykładnię polegającą na przyjęciu, że działka drogowa (pas drogowy drogi publicznej) polega zwrotowi, gdy jest to niemożliwe (vide: wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach z dnia 21 grudnia 2017 roku, sygn. II SA/Gl 1069/17),

art. 136 ust. 1 i ust. 3 u.g.n. przez wadliwą wykładnię polegającą na przyjęciu, że w tym przypadku zachodzą podstawy do zwrotu wywłaszczonej nieruchomości, niezależnie od kwestii wywłaszczenia posiadania, gdy częściowo cel wywłaszczenia został zrealizowany,

art. 142 ust. 2 u.g.n. przez błędną wykładnię i przyjęcie, że w tym stanie faktycznym i prawnym wobec brzmienia art. 151 p.p.s.a. norma ta nie ma zastosowania;

- c. Konieczne jest żądanie na podstawie art. 151a § 1 p.p.s.a. uchylecia postanowienia ostatecznego (lub hipotetycznie stwierdzenia nieważności wobec niewątpliwego wystąpienia w tym przypadku wady rażącego naruszenia prawa, pozostawionego uznaniu sądu administracyjnego);
- d. Dopuszczalnym, czy też koniecznym i wręcz wzorcowym, jest żądanie na podstawie również 151a § 1 p.p.s.a. wymierzenia kary grzywny Wojewodzie Łódzkiemu;

- e. Dopuszczalnym jest wnoszenie o rozpoznanie skargi w trybie uproszczonym;
  - f. Skarga winna spełniać wymogi pisma procesowego w rozumieniu p.p.s.a., w tym prawidłowego określenia stron postępowania, a więc **brak uczestników postępowania**, wysokości wpisu (100,- złotych) i wskazania koniecznych załączników, w tym ich liczby. Ewentualne braki w poszczególnych elementach powodują obniżenie oceny. Wartość przedmiotu zaskarżenia w tym przypadku nie istnieje, co jest oczywiste;
  - g. Dopuszczalnym jest odmienna konfiguracja zarzutów niż określona powyżej, w tym ich „mieszanie”;
- C. Nie jest uzasadnionym i tym samym prawidłowym w tym stanie faktycznym i prawnym sporządzenie opinii i wyrażenie w niej stanowiska o **bezzasadności wnoszenia sprzeciwu**.